

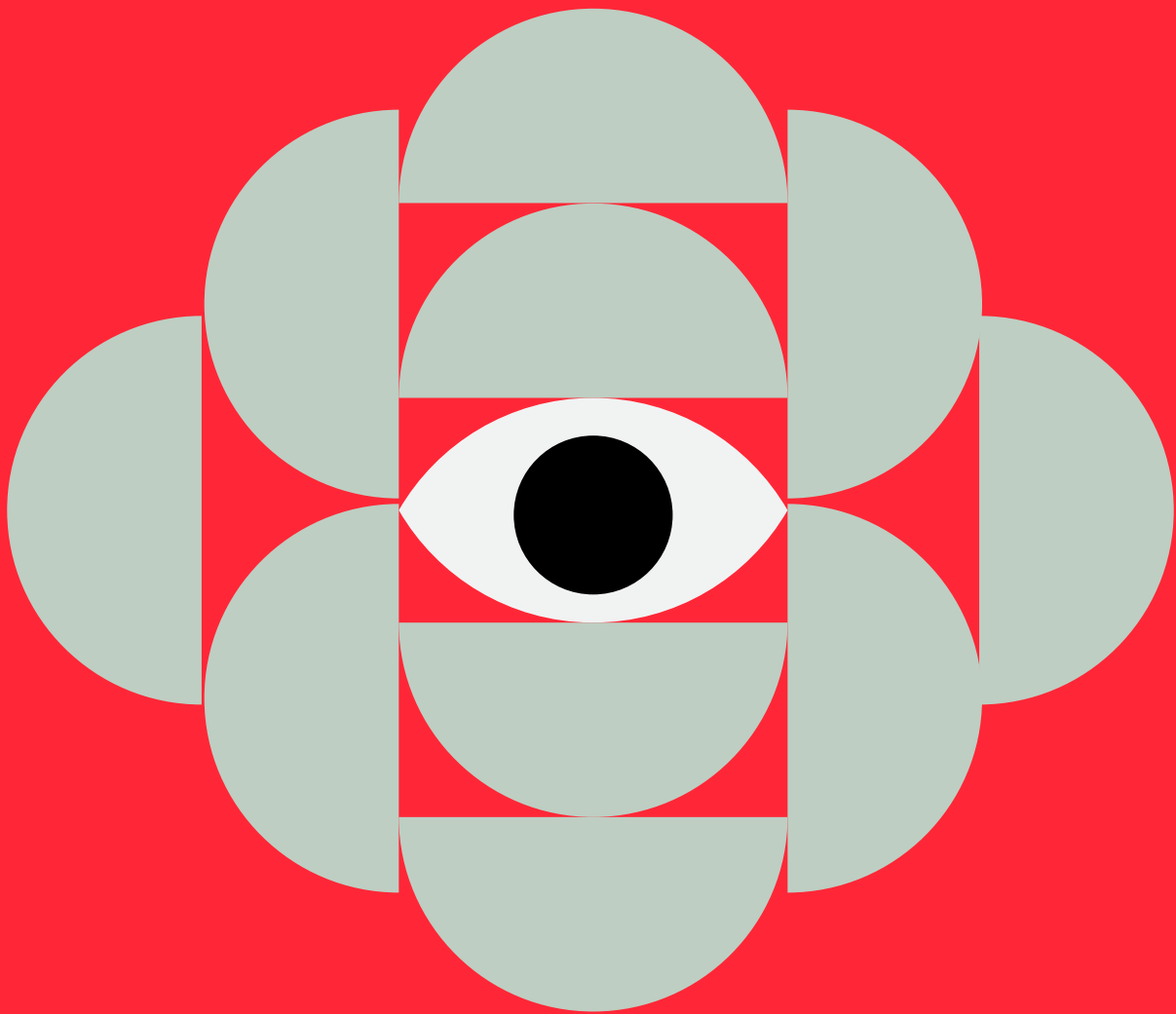
Festivaali opetusmuotona

Asian
Cinema
Education

Miten festivaalit voivat edistää suvaitsevaisuutta
ja monimuotoisuutta?

Julkaistu joulukuussa 2021

Koonnut:

FIVĖ FLÄVĖURS
asian film festival

**CAMERA
JAPAN
FESTIVAL**
東京国際映画祭

**HELSINKI
CINE
AASIA**

**FAR EAST
FILM
FESTIVAL**
Udine, Italy

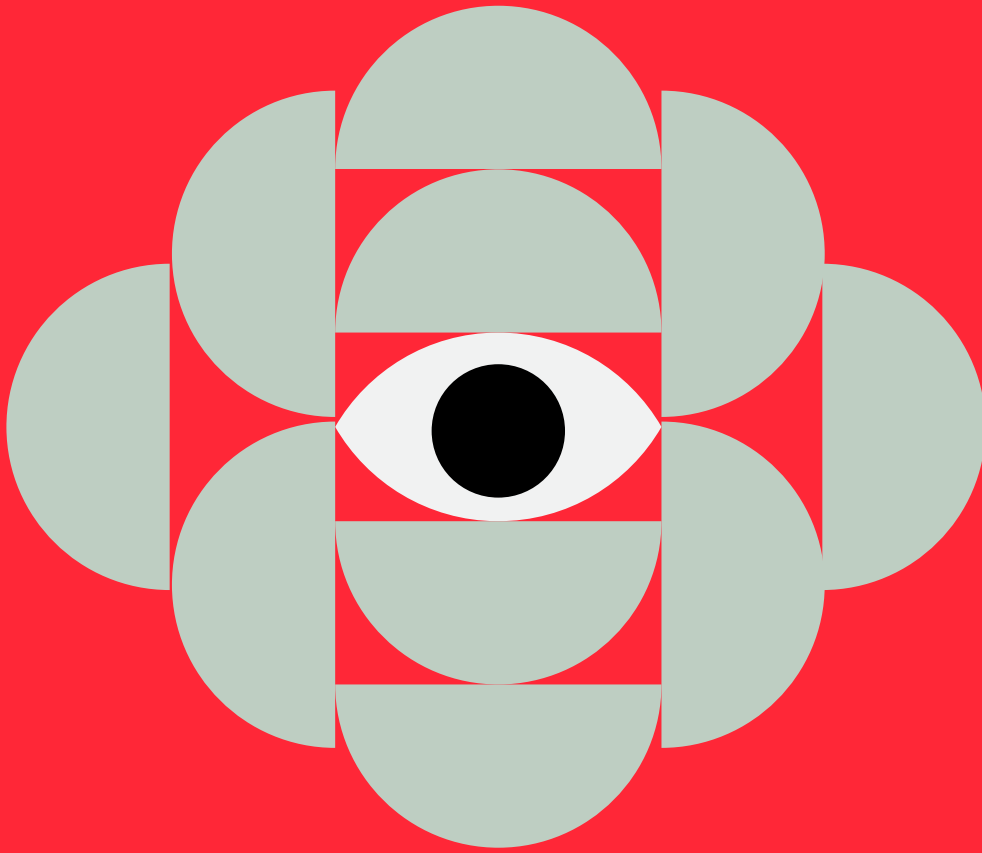
Asian Cinema Education on osa kansainvälistä hanketta
"Festivaali opetusmuotona", joka on toteutettu Euroopan
unionin tuella Erasmus+ -ohjelman puitteissa.

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Sisällys

3	Johdanto
5	Vapaaehtoistyöntekijät: Koulutus, hanketta koskeva opetus, kulttuuri, haastavat tilanteet, syrjinnän vastaiset toimet. Esimerkkitapaus: CAMERA JAPAN, Rotterdam
8	Yhteistyö pakolaisia ja siirtolaisia tukevien kansalaisjärjestöjen kanssa. Esimerkkitapaus: Helsinki Cine Aasia
11	Koulujen ja opetustoimintojen ottaminen mukaan festivaalin ja koko vuoden aikana. Esimerkkitapaus: Far East Film Festival, Udine
14	Maahanmuuttajien ja ulkomailla asuvien ottaminen mukaan kulttuuritapahtumiin. Esimerkkitapaus: Five Flavours Asian Film Festival, Varsova
18	Epilogi

Johdanto

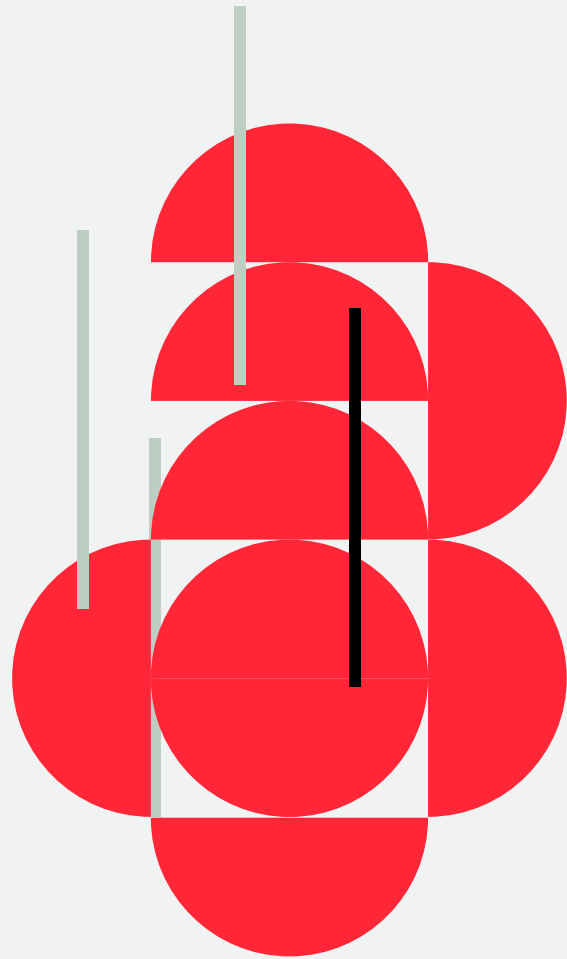
Ehdotukset siitä, miten festivaali voi edistää suvaitsevaisuutta ja monimuotoisuutta, on kehitelty osana Five Flavours Asian Film Festivalin kansainvälistä hanketta "Festivaali opetusmuotona / Aasialaisen elokuvan opetus", joka on toteutettu yhteistyössä Udinen Far East Film Festivalin, Helsinki Cine Aasian ja Amsterdamin ja Rotterdamin Camera Japan Festivalin kanssa.

Neljä aasialaiseen elokuvaan erikoistunutta eurooppalaista elokuvafestivaalia tarkastelivat tapaa, jolla niiden tapahtumat on järjestetty ja mitä niissä voidaan muuttaa, parantaa tai ottaa käyttöön, jotta ne herättäisivät paremmin tietoisuutta syrjinnästä ja torjuisivat sitä kaikissa sen muodoissa. Kaikilla hankkeeseen osallistuneilla on voimakas näkemys inklusiivisuudesta ja suvaitsevaisuuden ja kunnioituksen edistämisestä, sekä itsensä että yleisön keskuudessa. Tämä suosituksia ja esimerkkejä hyvistä käytännöistä tarjoava käsikirja toimii oppaana täysin inklusiivisten tapahtumien järjestämiseen, ja siitä voi olla apua muille järjestöille, jotka jakavat samat arvot ja pyrkivät jatkuvasti parantumaan. Asiakirja ei pyri olemaan tyhjentävä vaan toimimaan lähtöpisteenä, jonka

pohjalta muuta festivaalit voivat kehittää omiin tarpeisiinsa ja olosuhteisiinsa sopivia ohjelmia.

Tapahtumamme ovat kasvaneet muun ohella halusta ehkäistä stereotyyppistä tapaa tarkastella muita kulttuureja ja edistää suvaitsevaisuutta ja avoimuutta vieraita ja vähemmän tuttuja asioita kohtaan. Olemme monenlaisten haasteiden edessä yrittäessämme olla mahdollisimman inklusiivisia ja houkutella eri ryhmiä osaksi organisaatioitamme. Olemme tietoisia siitä, että ohjelmistomme eivät ehkä miellytä syrjintää kokevia henkilöitä. Olemme herkkiä vähemmistöjen kohtaamille ongelmille omissa maissamme ja ymmärrämme, että heillä on monenlaisia vakavia haasteita. Ymmärrämme myös, että osallistuminen kulttuuritapahtumiin kiinnostaa heitä ehkä vasta sitten, kun kaikki heidän perustarpeensa on katettu. Organisaatiomme ovat pieniä ja henkilöstöltään rajallisia, meiltä puuttuu asiantuntemusta tehdä ohjelmistoista ja toiminnasta inklusiivisempia, mutta tiimin jokainen jäsen on valmis tekemään lisätyötä parantaakseen toimiaan tällä alalla ja kouluttautuakseen jatkuvasti.

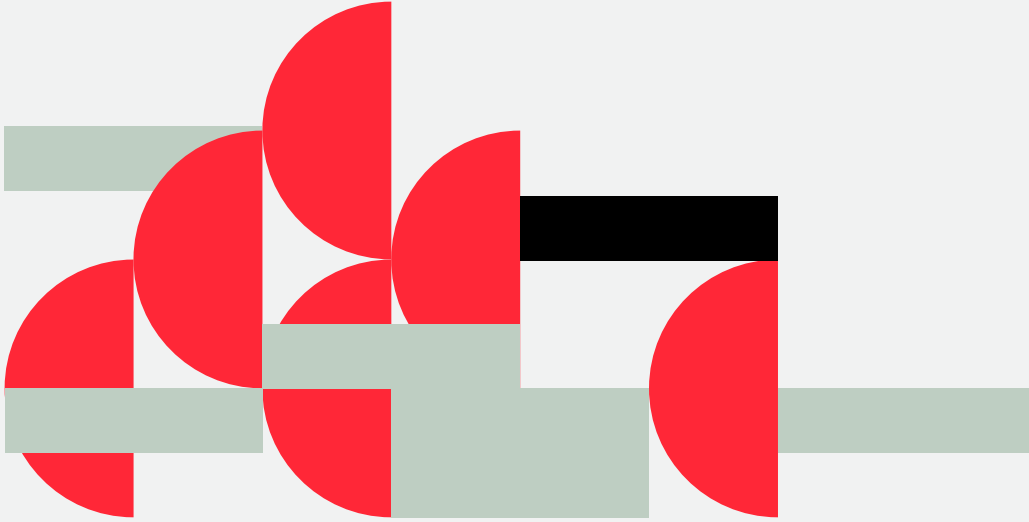
Toimimme ennen kaikkea kulttuuritapahtumien järjestämisen, emme maahanmuuttotoimien ja integraatiotoimien alalla, mutta haluamme tapahtumiemme olevan inklusiivisia, opettavia ja ympäröivän yhteisön erilaisia tarpeita ymmärtäviä.

Esittelemme alempana omien kokemustemme pohjalta neljä asiaa, joihin kannattaa mielestämme keskittyä kulttuuritapahtumia järjestettäessä:

- yhteistyö vapaaehtoistyöntekijöiden kanssa
- yhteistyö kansalaisjärjestöjen kanssa
- opetustoimet
- ulkomailla asuvien ja maahanmuuttajien mukaan ottaminen

Toivomme että kokemuksistamme ja ajatuksistamme on hyötyä avoimuutta, inklusiivisuutta ja suvaitsevaisuutta edistävien elokuvafestivaalien ja muiden kulttuuritapahtumien järjestäjille.

Vapaaehtoistyöntekijät: Koulutus, hanketta koskeva opetus, kulttuuri, haastavat tilanteet, syrjinnän vastaiset asiat

Esimerkkitapaus: Camera Japan, ROTTERDAM

Vapaaehtoistyöntekijät ovat monien kulttuuritoimijoiden ytimessä. He ottavat kantaakseen erilaisia rooleja ja vastuita ja toimivat usein organisaation kasvoina ulkomaille. Tässä ominaisuudessa he edustavat myös organisaation lähestymistapaa monimuotoisuuteen. Samalla he voivat kuitenkin myös niitä, joilla on omakohista kokemusta suvaitsemattomuudesta ja syrjinnästä festivaaliin osallistuvia henkilöitä kohtaan. Tässä luvussa tarkastellaan monimuotoisen vapaaehtoistyöryhmän kokoamista yhteen organisaation sisällä, syrjinnän tunnistamista ja torjumista sekä vapaaehtoistyöntekijöiden kouluttamista sen ehkäisemiseksi.

Moninaisuus organisaatiosi sisällä

Monimuotoinen työryhmä koostuu paitsi sukupuoleltaan, syntyperältään ja iältään erilaisista ihmisistä, myös ihmisistä, joilla on toisistaan eroavia persoonallisuuden piirteitä, arvoja ja standardeja. Tämä voi toimia ensimmäisenä puolustuskeinona syrjintää vastaan. Se ei ole kuitenkaan monimuotoisen työryhmän ainoa etu. Sellaiset työryhmät ovat myös vahvempia ja rikkaampia, ja niiden monimuotoisuudesta on apua organisaation tavoitteiden saavuttamisessa.

Monimuotoisuus ei synny itsestään. Organisaation on tehtävä töitä sen eteen. Työstä monimuotoisuuden parissa on organisaatiolle yhä enemmän etuja, esimerkiksi siten, että se laajentaa maailmankuvaa, tuo luovuutta ongelmanratkaisuun ja takaa monipuolisemman vapaaehtoistyöntekijöiden ryhmän, josta on helppo

värvätä taustaltaan erilaisia ihmisiä.

Ensimmäinen askel on tarkistaa tämänhetkinen työryhmä: millaisista ihmisistä se koostuu ja keitä siitä puuttuu? Seuraava askel on tarkastella tapaa ottaa yhteyttä mahdollisiin vapaaehtoistyöntekijöihin. Monimuotoisen työryhmän houkuttelemiseksi rekrytointiprosessin on ehkä muututtava, sillä samojen kanavien ja menetelmien käyttäminen ei pysty tuomaan erilaisia ihmisryhmiä. Esimerkiksi yliopistojen vaihto-opiskelijoita mukaan kutsumalla voi löytää nuoria ihmisiä, joiden tausta on erilainen, mutta kaikilla heistä on sama koulutustaso. Onko helppo tapa saada yhteys tiettyihin ryhmiin yhteisössä? Miten valmistella tietyille ryhmille kohdistettua viestintää? On hyvä olla spesifinen yleisen kutsun sijaan, esimerkiksi ilmoittamalla tietyistä toimenkuvista ja räätälöimällä ne tietyjä ryhmiä houkutteleviksi.

Esimerkiksi pakolaisia ja maahanmuuttajia etsittäessä hyvä ensiaskel voi olla näitä vähemmistöjä edustaviin naisiin keskittyminen. Heidän asemansa omassa kulttuurissaan saa heidät usein suorittamaan toimia, joissa he muodostavat erilaisia naisia edustavia ryhmiä. Yleinen organisaatiomuoto Alankomaissa on kansainvälinen naisten ryhmä. Se koostuu syntyperältään ja kulttuuriltaan erilaisista naisista, joiden joukossa on myös hollantilaisia naisia. Monet ryhmät ovat syntyneet yksityisestä aloitteesta ja niitä tukevat paikalliset hyväntekeväisyysjärjestöt. Ottamalla yhteyttä näihin ryhmiin ja tarkastelemalla kaikkien osapuolten tarpeita on helpompi löytää mahdollisuuksia vapaaehtoistyöntekijöille.

Vapaaehtoistyöntekijöitä etsittäessä on tärkeää pitää mielessä, että kaikki heistä eivät ole yhtä omistautuneita eivätkä tee samaa määrää töitä. Vapaaehtoistyöntekijät voi karkeasti ottaen jaotella neljään ryhmään:

1. Satunnaiset vapaaehtoistyöntekijät

Nämä ovat ihmisiä, jotka ovat valmiita auttamaan, mutta eivät aina.

2. Palaavat vapaaehtoistyöntekijät

Nämä vapaaehtoistyöntekijät noudattavat aikataulujaan. He voivat toimia vapaaehtoisina kerran tai kahdesti festivaalin aikana, mutta epäröivät sitoutua enemmän. Heistä on apua silloin tällöin, mutta he eivät ole aina valmiita ja

saatavilla.

3. Vakituiset vapaaehtoistyöntekijät

Nämä ihmiset ovat johdonmukaisimmin ja useimmin auttavia vapaaehtoistyöntekijöitä. He ovat usein ensimmäisiä kirjautumaan tehtävään. Heitä kuvaa parhaiten sana "luotettava".

4. Vastuulliset vapaaehtoistyöntekijät

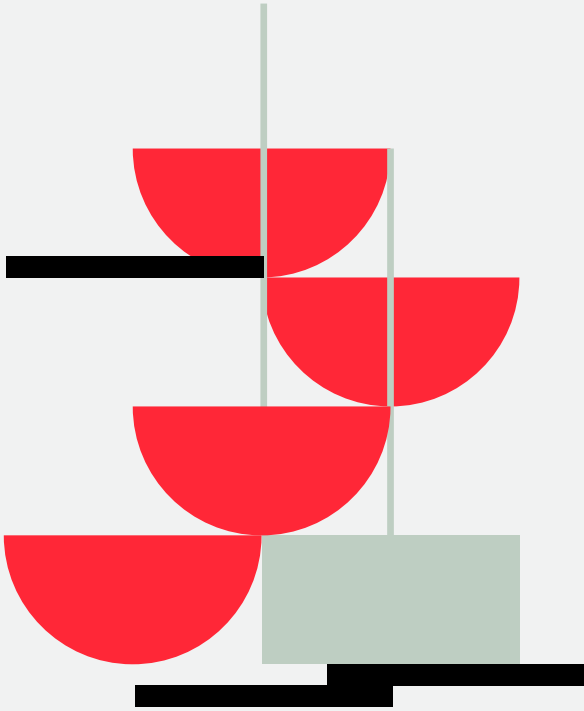
Nämä ihmiset edustavat vapaaehtoistyön korkeinta tasoa. Nämä vapaaehtoistyöntekijät ovat luotettavimpia työryhmän jäseniä, joita sinulla on. Sinun ei tarvitse koskaan olla huolissasi, million he saapuvat tai saapuvatko ollenkaan.

Syrjinnän käsitteleminen

Usein syrjintä jää ilmoittamatta, mutta se ei tarkoita, että sitä ei tapahdu. Tämän seurauksena ongelma ei ole näkyvä, mikä vaikeuttaa syrjintää ja rasismia vastaan taistelevia ryhtymään asianmukaisiin toimiin.

Miten yleistä syrjintä on? Missä ihmiset kohtaavat syrjintää ja rasismia? Millaisia vaikutuksia syrjinnällä on ihmisiin, jotka kohtaavat sitä? Vastaukset tämän tyyppisiin kysymyksiin ovat tärkeitä sen varmistamiseksi, että syrjintään puututaan oikein kohdennetulla tavalla. Tästä syystä syrjinnästä on ilmoitettava. Tämä koskee kaiken tyyppistä syrjintää – organisaation sisällä sekä sen ja/tai yleisön jäseniä kohtaan.

Jotta ihmiset tunsisivat olonsa riittävän mukavaksi jutellakseen jonkun organisaation edustajan kanssa, tarvitaan avointa kulttuuria ja vapaaehtoistyöntekijöille on oltava selvää, kenelle heidän tulee puhua ja mitä sääntöjä ja ohjeita tällaisessa tilanteessa sovelletaan. Toinen tärkeä asia on palaute. Kerro vapaaehtoisille, miten heidän valituksiaan käsitellään. Paitsi että odotat vapaaehtoisten saapumista luoksesi, on myös tärkeää tavoittaa heidät. Yksinkertainen tapa tehdä tämä on lisätä tätä koskevia kysymyksiä vapaaehtoistyöskentelijöiden kyselykaavakeeseen ja keskustella aiheesta avoimesti heidän kanssaan.

Syrjinnän vastainen koulutus

Auttaaksesi vapaaehtoistyöntekijöitä tunnistamaan syrjinnän ja käsittelemään sitä, heitä on koulutettava siihen jollakin tavoin. Tällainen koulutus voi vaihdella vapaaehtoistyöntekijän tyypistä riippuen. Mitä omistautuneempi tai tärkeämpi vapaaehtoistyöntekijä on organisaatiolle, sitä monipuolisempaa koulutuksen tulee olla.

Satunnaisille ja palaaville vapaaehtoistyöntekijöille on tärkeää tehdä selväksi, että he ovat tietoisia säännöistä ja määräyksistä ja siitä, kenelle heidän tulee puhua ilmoittaakseen syrjinnästä. Heille on myös hyödyksi, että he pystyvät tunnistamaan syrjintää kohdatessaan sitä ja saavat käytännön neuvoja siitä, miten siihen on reagoitava. Loogisin tapa edetä on kiinnittää huomiota asiaan yleisellä tasolla, esim. pitämällä heille lyhyt puhe ja ottamalla asiat esille vapaaehtoistyöntekijöiden yleisessä tapaamisessa. Muista että kaikki vapaaehtoiset eivät ota osaa tällaiseen tapaamiseen, joten julkaise tiedot myös paperilla ja/tai verkossa.

Koulutuksen lisäksi voit käyttää tapahtuman ohjelmaa tapana tuoda syrjintä kaikkien vapaaehtoistyöntekijöiden tietoisuuteen. Se on käytännöllisempi lähestymistapa,

joka luultavasti sopii useimmille heistä. Tiedon antaminen heille ohjelmasta ja erityisesti tätä aihetta käsittelevistä elokuvista on yksi tapa toteuttaa tämä. Toinen tapa on vapaaehtoisnäytöksen järjestäminen jostakin tällaisesta elokuvasta lyhyen johdannon kanssa.

Vapaaehtoiskyselyistä saatua palautetta voidaan myös käyttää paitsi koulutuksen hienosäätöön, myös siihen, että ihmiset voivat oppia toisiltaan ja etsiä tilaisuuksia kokemusten jakamiseen.

Lisäksi palaaviin vapaaehtoistyöntekijöihin voidaan ottaa yhteyttä ja pyytää heitä kertomaan kokemuksistaan toimista syrjinnän kanssa aiemmilla festivaaleilla, minkä lisäksi heille voidaan antaa monimutkaisempia ohjeita siitä, miten reagoida syrjintään.

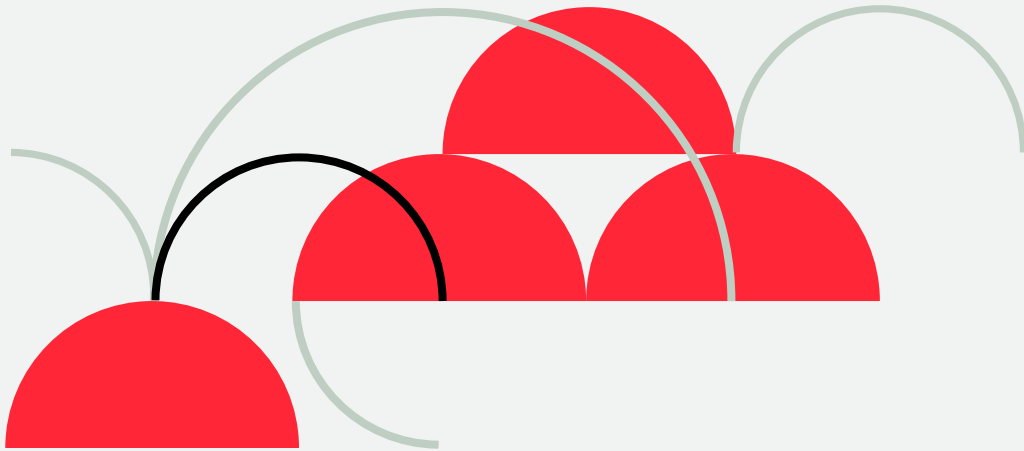
Vakituisille vapaaehtoistyöntekijöille, jotka ovat työskennelleet organisaatiossasi jo pidemmän ajan ja ovat näin ollen usein saaneet vastuullisempia tehtäviä, voi järjestää työpajoja, mieluiten käytännöllisiä, joissa he saavat neuvoja menettelyyn tällaisten tilanteiden kanssa.

Vastuulliset vapaaehtoistyöntekijät: Tämän ryhmän kouluttamisella on suurin vaikutus organisaatioon ja näiden ihmisten pariin toiset vapaaehtoistyöntekijät voivat kääntyä halutessaan ilmoittaa syrjinnästä. Niinpä heille on hyötyä monimutkaisemmasta koulutuksesta, joka yhdistää teoreettista ja käytännöllistä lähestymistapaa. Mahdollisiin aiheisiin voivat kuulua vihapuhe ja viharikokset, radikalisaatio Euroopassa, aasialaisten ja afrikkalaisten yhteisöjen erilaisuus/diversiteetti, naisten ja LGBTQ-vähemmistöjen syrjintä, kussakin maassa voimassa olevat säännöt ja määräykset tai roolipeliin perustuva työpaja. Kokemusten jakaminen muiden organisaatioiden kanssa ja syrjintää kokeneiden henkilöiden kuunteleminen ovat myös arvokkaita vaihtoehtoja. Ne voidaan toteuttaa esimerkiksi ottamalla yhteyttä LGBTQ-yhteisön kanssa toimiviin paikallisiin järjestöihin.

Kuten kaikkien projektien ja koulutuksen arvioinnin kohdalla, on tärkeää hienosäätää sitä tarvittaessa ja räätälöidä se järjestön ja vapaaehtoistyöntekijöiden tarpeita vastaavaksi.

Yhteistyö pakolaisia ja siirtolaisia tukevien kansalaisjärjestöjen kanssa

Esimerkkitapaus: HELSINKI CINE AASIA

Yhteistyöstä kansalaisjärjestöjen kanssa voi olla suurta etua sekä festivaalille että etenkin kansalaisjärjestöille itselleen ja luonnollisesti myös festivaalin yleisölle ja sen ympärille syntyneelle yhteisölle. Festivaali voi osallistua kansalaisjärjestöjen toimintaan eri tavoilla tai käyttää paikallisten ja joskus myös kansainvälisten kansalaisjärjestön tietoja ja resursseja hyväkseen.

Kansalaisjärjestöjen löytäminen

Festivaalin pitää ensinnäkin löytää paikallisia kansalaisjärjestöjä. Sillä voi jo olla yhteyksiä kansalaisjärjestöihin, joiden kanssa se on tehnyt yhteistyötä aiemmin. On aina hyvä laatia lista näistä yhteyksistä koko festivaalitiimille, päivittää sitä säännöllisesti ja antaa festivaalin järjestäjien ja vapaaehtoisten lisätä siihen uusia järjestöjä. On hyödyllistä kehoittaa koko henkilöstöä ja vapaaehtoistyöntekijöitä miettimään kansalaisjärjestöjä, joiden kanssa ovat olleet tekemisissä listan laajentamiseksi. Joissakin maissa on kansalaisjärjestöjen alustoja,

jotka edustavat kansalaisyhteiskuntajärjestöjä (Suomessa tällainen on FINGO) ja joiden kautta on mahdollista löytää helposti erilaisia kansalaisjärjestöjä.

Toiseksi, sopivan yhteistyökumppanin löytämiseksi festivaalin on määritettävä, minkätyyppistä kansalaisjärjestöä se etsii ja mikä yhteistyön tarkoitus on. Aasialaisen elokuvan festivaalit tarjoavat monenlaisia mahdollisuuksia: tietyn aasialaisen maan kulttuuria esittelevät paikalliset kansalaisjärjestöt, ympäristöjärjestöt, maahanmuuttajia tukevat järjestöt tai naisten ja seksuaalisten vähemmistöjen oikeuksiin keskittyvät järjestöt. Sopivat järjestöt voivat vaihdella vuodesta toiseen ja liittyä tietyn tapahtuman tai ohjelmiston teemoihin.

Yksi tapa, jolla festivaali voi lisätä yhteistyötä kansalaisjärjestöjen kanssa ja saada siirtolaiset mukaan festivaaliin joko vapaaehtoistyöntekijöinä, asiantuntijoina tai yleisönä, on verkostoituminen eri kansalaisjärjestöjen kanssa koko maassa. Niiltä voi jopa saada rahoitusta, sillä kansalaisjärjestöt saavat tukea eri rahoitusohjelmilta, tai ne voivat tuottaa osan festivaaliohjelmasta tai sponsoroida tiettyä, omaan toimintaansa erityisen hyvin sopivaa elokuvaa tai festivaalin oheistapahtumaa.

Suosituksset:

- Hyödynnä yhteyksiäsi
- Käytä kansallisia / Euroopan unionin laajuisia sateenvarjojärjestöjä
- Etsi erilaisia kansalaisjärjestöjä ja luokittele ne (esim. ympäristöjärjestöihin, maahanmuuttojärjestöihin, naisjärjestöihin jne.)

Rahoitus

Suomessa on saatavilla ulkoministeriön rahoitusta projekteille, joita rahoitetaan yhteistyössä toisen kansalaisjärjestön kanssa. Ohjelman on myös käsiteltävä siirtolaisten tukemiseen, rasismiin, ekologiaan, reiluun kauppaan tms. liittyviä kysymyksiä. Cinemaissi, latinalais-amerikkalaiseen elokuvaan keskittyvä suomalaisen elokuvafestivaali, on hyödyntänyt tätä tukimuotoa omassa

festivaalissaan. Heillä on ollut sekä myönteisiä että kielteisiä kokemuksia: Cinemaissin mukaan sekä hakuprosessi että hanketta koskeva raportointi vaativat paljon paperityötä ja veivät paljon festivaalin henkilökunnan työaika. Toisaalta rahoitus mahdollisti erikoisohjelman, mukaan lukien elokuvanäytösten ja puhetilaisuuksien, asianmukaisen kehittelyn. Kannattaa siis tarkistaa, löytyykö vastaavanlaisia tukia omasta ja muista Euroopan maista.

Toinen vaihtoehto on tehdä yhteistyötä kansalaisjärjestön kanssa sellaisissa näytöksissä, jotka sopivat kyseisen kansalaisjärjestön profiliin. Tässä tapauksessa elokuvanäytöksen kustannukset voidaan jakaa kahtia. Yleensä tällaiset järjestöt keskittyvät tiettyjen maiden kulttuureihin eli ovat ”ystävyyssjärjestöjä”, jotka yhdistävät kussakin maassa asuvia ihmisiä kyseistä maasta ja järjestävät heidän käsitöihinsä, ruokaan, musiikkiin ja tanssiin liittyviä kulttuuritapahtumia. Nämä kansalaisjärjestöt auttavat saamaan viestin perille niiden jäsenille, sekä maahanmuuttajiin että kyseisestä maasta kiinnostuneisiin paikallisiin, ja tuomaan heitä festivaalille. Kannattaa korostaa erityisesti tällaista tapahtumaa. Kumppanijärjestö on esiteltävä festivaaliluettelossa tai verkkosivulla ja antaa sille mahdollisuus esitellä toimintaansa ja työtänsä.

Kansalaisjärjestö, jolla on erityinen missio, esimerkiksi Greenpeacen kaltainen ympäristöjärjestö, voi olla hyvä yhteistyökumppani tietyn elokuvan osalta, esimerkiksi sellaisen, joka käsittelee ilmastomuutoksen, ympäristökysymysten tai Aasian energiapolitiikan kaltaisia asioita.

Suosituksset:

- Tuota ohjelma yhdessä ja jaa kustannukset
- Hae rahoitusta festivaalin tiettyyn ohjelmaan, johon voi kuulua elokuvanäytöksiä, puhetilaisuuksia ja työpajoja.

Vapaaehtoistyöntekijät

Kansalaisjärjestöistä, joiden kanssa teet yhteistyötä, voi löytää vapaaehtoistyöntekijöitä festivaalille. Kansainväliset ystävyysjärjestöt ovat myös hyvä tapa löytää vapaaehtoistyöntekijöitä, joilla on tiettyjä, festivaalilla tarvit-

tavia kielitaitoja. Tällaisten järjestöjen jäsenet haluavat usein tavata ihmisiä kyseisistä maista ja voivat vastata festivaalin elokuvantekijävieraisten emännöinnistä

Oheistapahtumat

Yksi tapa ottaa kansalaisjärjestöt festivaalille mukaan on luoda oheistapahtumia, joissa ne voivat esitellä edustamaansa kulttuuria, esimerkiksi tanssin, taiteen tai käsitöiden muodossa, tai ehdottamalla asiantuntijaa, joka voi pitää puheen tai osallistua keskusteluun.

Helsinki Cine Aasia on jo vuosien ajan järjestänyt puhetilaisuuksia aiheista, jotka liittyvät festivaalilla esitettäviin elokuviin. Tällaiset puhetilaisuudet ovat hyvä tapa esitellä tiettyjä elokuvia yleisölle, jos festivaali on pienempi eikä sille ole varaa kutsua monia elokuvantekijöitä paikan päälle; yleisö on yleensä elokuvan nähtyään halukas keskustelemaan siitä tai kuulemaan enemmän sen käsittelemästä aiheesta.

Siinä missä keskustelut elokuvantekijöiden kanssa keskittyvät elokuvaan ja sen tuotantoon, muunlaiset puhetilaisuudet voivat keskittyä elokuvan tiettyyn aiheeseen, vaikkapa siirtolaisuuteen, seksuaalivähemmistöihin tai muihin elokuvan käsittelemiin aiheisiin, tai keskittyä johonkin kulttuuriin liittyvään tapaan, joka on keskeinen elokuvan tarinalle.

Monissa kansalaisjärjestöissä toimii asiantuntijoita tai laajalla tietämyksellä varustettuja ihmisiä, jotka voivat puhua elokuvassa esitetyistä ajatuksista tai sen käsittelemistä ilmiöistä. Asiantuntijoista kahdesta tai useammasta kansalaisjärjestöstä voidaan yhdistää tai elokuvantekijä voi keskustella kansalaisjärjestön asiantuntijan kanssa tietystä aiheesta. Kansalaisjärjestöissä toimii myös ihmisiä, jotka ovat taitavia tekemään aasialaista ruokaa tai esittelemään jotain paikallisen kansankulttuurin ilmiötä, mikä voi rikastaa festivaalin ohjelmaa.

Oheistapahtumat voivat auttaa festivaalin taustoittamisessa ja valaista joidenkin festivaalin ohjelmistoon kuuluvien elokuvien kontekstia, tuoda niille laajemman yleisön ja saada vapaaehtoistyöntekijät mukaan tapahtuman tuotantoon.

Elokuvat, jotka muodostavat festivaalin ytimen, ovat tekijänoikeuslakien suojaamia, mutta oheistapahtumat, kuten puhetilaisuudet ja työpajat, ovat helposti esitettävissä suoratoistona verkossa, mikä auttaa laajentamaan festivaalin ympärille kerääntyvää yhteisöä, kunhan kaikki osallistujat hyväksyvät suoratoiston.

Suosittelut oheistapahtumat (paikan päällä ja verkossa):

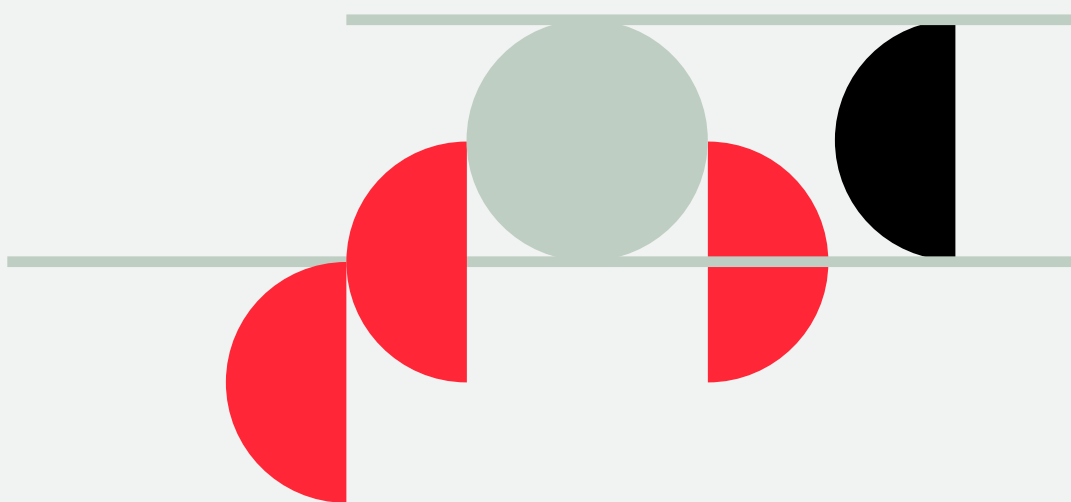
- Luennot, johdannot ja puhetilaisuudet
- Paneelikeskustelut
- Uusien taitojen oppimiseen tarkoitettut työpajat
- Taiteelliset näytökset
- Hyvinvointitapahtumat
(jooga, hieronta, kauneudenhoito jne.)

Paikat

Kansalaisjärjestöt voivat täydentää festivaalitapahtumien paikkavalikoimaa uusilla paikoilla. Elokuvanäytökset vaativat luonnollisesti erityisiä, korkeatasoisella projisoinnilla varustettuja tiloja, mutta muiden tapahtumien osalta festivaali voi olla luova. Esimerkiksi Lähi-idän elokuva- ja taidefestivaalin aikana elokuvanäytöksiä järjestettiin myös Helsingin paikallisessa shiiamoskeijassa. Tämä toimi hyvänä tapana tuoda paikallisen yhteisön ei-muslimijäseniä ensimmäistä kertaa moskeijaan ja antaa mahdollisuus maistaa Lähi-idän teetä ja moskeijayhteisön valmistamia makeisia. Turussa järjestettävä animaatioelokuvasfestivaali taas asettaa pienen valkokankaan kylpypaljun viereen, jolloin yleisö voi ottaa rentouttavan kylvyn ja katsoa samalla lyhytanimaatioita. Nykyään, kun siirrettävä DCP ja verkko-projisointi helpottuvat, festivaali voi kokeilla näytöksiä tietyissä paikoissa – vaikkapa lumelle tai rakennusten seinille projisoituna.

Koulujen ja opetustoimintojen ottaminen mukaan festivaalin ja koko vuoden aikana

Esimerkkitapaus: Far East Film Festival, UDINE

Opetustoiminnot mahdollistavat tiedon välittämisen Aasian maiden kulttuureista, tavoista ja poliittisista tilanteista. Keskeisenä osana festivaalin opetustoimintaa on luoda tila ja tapahtumakokonaisuus, jotka helpottavat yhteyden saamisessa kulttuuriltaan kaukaisten maiden kanssa. Tällaista toimintaa ei tulisi suunnata vain festivaalin yleisölle, vaan myös lapsille ja nuorille, tuleville festivaalikävijöille. Koulujen kanssa yhteistyössä toteutetun opetustoiminnan kautta nuoret katsojat eivät vain löydä aasialaista elokuvaa, vaan avautuvat niiden avulla toiseudelle ja kulttuuriselle monimuotoisuudelle ja oppivat herkkyyttä ja suvaitsevaisuutta.

Italiassa elokuvaopetus ei muodollisesti kuulu koulujen opetussuunnitelmaan, mutta sitä tarjotaan joskus erillisenä valinnaisena oppiaineena, erityisesti toisen asteen koulutuksessa. Elokuvaopintoja tarjotaan noin sadassa kuvataidelukiossa. Monissa kouluissa elokuvaopetus on integroitu osaksi lukutaitokasvatusta.

Far East Film Festival on tarjonnut kouluille elokuvaopetusohjelmia 1990-luvun alusta lähtien sekä festivaalin ohessa että erikoistapahtumina ympäri vuoden. Vaikka elokuvaa käytetään niissä tapana keskittyä erilaisiin kulttuureihin, yhteiskunnalliseen osallisuuteen tai syrjinnän vastaiseen toimintaan, pääpaino on elokuvan muodon ja kielen arvostamisessa, toisin kuin elokuvan sisältöön ja viestiin keskittyvä lähestymistapa.

Näillä toiminnoilla on kaksi eri kohderyhmää. Yksi koostuu opettajista, toinen keskiasteen ja peruskoulujen oppilaista, joiden ikä on 6–19 vuoden välillä.

Opetusohjelmasta ja omista mielenkiinnon kohteistaan riippuen opettajille voidaan suunnata opetusohjelmia Aasian yhteiskunnallisista, kulttuurisista ja historiallisista kysymyksistä tai elokuvalukutaidosta. Molempia näistä tarjotaan jo festivaalien oheistapahtumina yleisölle, mutta ne voidaan lisäksi räätälöidä opettajien tarpeita vastaaviksi.

Oppilaat voivat osallistua erityisiin elokuvanäytöksiin, jotka esittelevät festivaalin vieraina olevat elokuvantekijät tai asiantuntijat Aasiasta, mutta myös koulun näytöksiin ja laboratoriotapahtumiin. Joissakin tapauksissa koululaiset voivat osallistua työharjoitteluun ja olla siten osa festivaalin henkilökuntaa.

Far East Film Festival on vuosien varrella kokeillut erilaisia formaatteja, joista esittelemme alempana muutaman:

1. Elokvateatterinäytökset

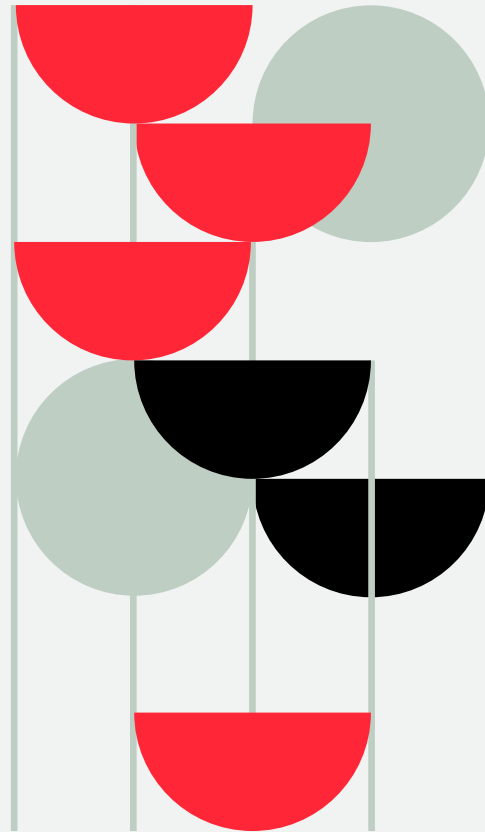
Nämä ovat festivaalin tarjoamia elokuvanäytöksiä elokuvien alkuperäiskielellä ja englannin- ja italiansankielisellä tekstityksellä varustettuna, joihin osallistuu vieraita ja jotka ovat avoimia kouluille. Festivaalin valintalautakunta valitsee sen ohjelmasta elokuvia, jotka ovat nuorelle yleisölle sopivia ja sitä kiinnostavia, ja kouluhin lähetetään kutsuja niihin. Joskus nämä ovat aamunäytöksiä, jotka on suunniteltu opetustuntien aikana tapahtuviksi, joskus näytökset ovat iltapäivällä. Tällä tavoin koululaisilla on myös mahdollisuus nauttia festivaalin ilmapiiristä.

Nämä näytökset voivat myös olla valittuja ammatillisten oppilaitosten erityisten kiinnostuksen kohteiden mukaan. Festivaali on järjestänyt catering-koululle näytöksen dokumentista Ramen Heads, joka keskittyy Japanin ramen-kokkeihin, ja sitä edelsivät ramen-maistajaiset, jotka pidettiin festivaalin tätä versiota varten perustetussa pop-up ramen -kaupassa. Vastaavanlainen näytös on järjestetty myös korealaisen ruokaan keskittyvän Little Forest -elokuvasta.

Joissakin Italian kouluissa on tarjolla kiinan kielen kurseja. Kiinan kieltä opiskelevat koululaiset on kutsuttu kiinalaisten elokuvien näytöksiin, ja elokuvat esittelee heille yksi festivaalin kiinalaisen elokuvaohjelmiston kuraattoreista.

2. Koulunäytökset

Nämä näytökset ovat mielenkiintoinen vaihtoehto festivaalinäytöksille, mutta niistä puuttuu tieten-

kin festivaalikokemus ja siihen liittyvä osallisuuden kokemus. Yleensä niissä näytetään vanhempia elokuvia ja elokuvia, joilla on jo levittäjä Italiassa, koska tämä tulee halvemmaksi. Italian tekijänoikeuslakien ansiosta nämä näytökset voidaan järjestää joutumatta maksamaan elokuvan oikeuksista, jos ne tapahtuvat koulussa ja on tarkoitettu vain koululaisille.

3. Konferenssit

Johdantona elokuvateatteri- ja koulunäytöksiin festivaali tarjoaa konferensseja, jotka voivat koostua yhdestä tai useammasta eri aiheita käsittelevästä kahden tunnin moduulista, joissa esitellään festivaalimaiden kansallisten elokuvataiteiden historiaa ja avainhetkiä, elokuvatyyppejä ja niiden kehitystä eri maissa tai vertailua aasialaisen ja muunmaalaisen animaation välillä. Useimmat näistä aiheista ovat kiinnostavia myös siksi, että ne liittyvät opiskelijoiden opetussuunnitelmaan (esim. lajityyppien opiskelu liittyy kirjallisuuden lajityyppien opetukseen) ja mahdol-

listavat mielenkiintoisten taitojen esittelyn (esim. saman lajityypin erilaisten lähestymistapojen vertailu korostaa alueiden välisten keskinäisten vaikutusten tunnistamisen tärkeyttä ja on hyvä tapa tuoda tämä lähestymistapa myös muihin aiheisiin).

4. Videotuotannon työpajat

Udine Far East Film Festival järjestää videotyöpajoja kouluissa edistääkseen paikallisten maahanmuuttajayhteisöjen tutkimusta. Työpajojen aikana tehdyt dokumenttielokuvat heijastavat maahanmuuttotilanteiden luokkakavereiden ja heidän perheidensä tarinoita. Kurssin osallistujat pääsevät kosketuksiin eri kulttuurien kanssa ja saavat välillisesti koulutusta siitä, miten arvokasta muiden kulttuurien hyväksyminen ja uteliaisuus niitä kohtaan on. Tällaisessa työpajassa on tärkeää, että mukana on aktiivinen ryhmä opettajia, jotka voivat tehdä yhteistyötä kurssista vastaavan elokuvantekijän tai elokuvantekijöiden kanssa ja koordinoita toimintaa.

Koululaiset saavat kosketuksen käsikirjoitusprosessiin ja dokumenttielokuvien kuvaamiseen ja tuottamiseen kurssilla, joka edeltää elokuvan kuvaamista festivaalin aikana.

Tämän kurssin tärkein etu on siinä, että koululaiset sekä toimivat itse teoksen tekijöinä että antavat sille mainosta, minkä ansiosta syntyvä teos saavuttaa helposti nuoren yleisön ja toimii esimerkkinä vertaiskoulutuksesta.

Tällaisen kurssin kustannukset ovat kuitenkin korkeat, sillä kokenutta elokuvantekijää ja käsikirjoittajaa tarvitaan n. 20–30 tunniksi, mihin eivät vielä kuulu kuvaamiseen ja editointiin käytettävät tunnit.

5. Muut työpajat

Nuoremmille koululaisille suunnatut laboratoriot, joiden tarkoituksena on esitellä heille erilaisia Aasian kulttuureita, voidaan järjestää eri teemojen, kuten varjoleikin, japanilainen kamishibai-teatterin tai aasialaisilla instrumenteilla ja äänillä

toteutettavan elokuvasäestyksen ympärille. Muita elokuvaan suoraan liittymättömiä teemoja, jotka voivat olla kiinnostavia nuorelle yleisölle suunnatuissa työpajoissa, ovat origami, haiku, käsityö ja tanssi. On erittäin tärkeää saada mukaan paikallisyhteisön jäseniä, jotka tulevat näistä maista ja jotka voivat toimia kulttuurilähettiläinä.

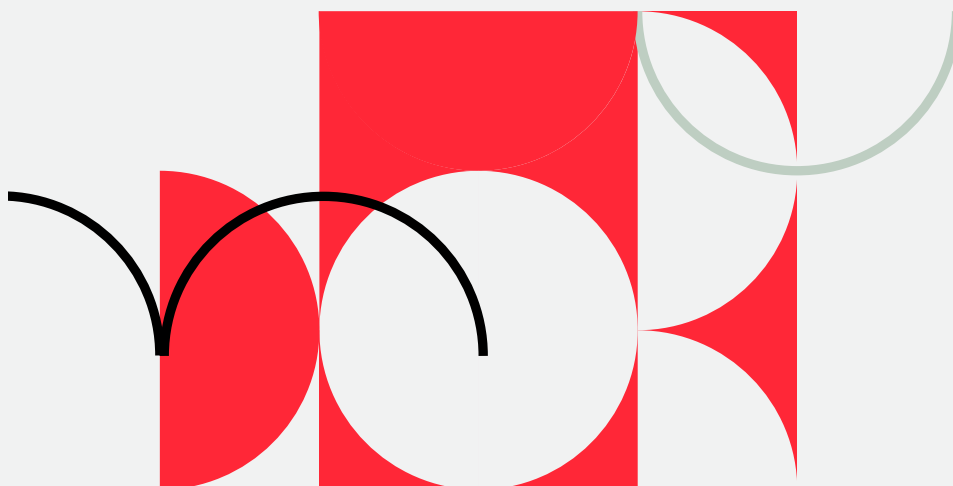
Italiassa kaikkien näiden hankkeiden rahoitus tulee yleensä kouluilta, joilla on mahdollisuus pyytää erityisrahoitusta opetusministeriöltä edellyttäen, että hankkeet suunnitellaan vähintään vuotta etukäteen. Muissa tapauksissa koulut pyytävät oppilaita maksamaan kustannukset (teatterinäytöksissä opiskelijaryhmille tarjotaan yleensä alennettu lippuhinta).

Hyvien tulosten saavuttamiseksi on tärkeää luoda hyvät suhteet kouluihin ja erityisesti opettajiin, jotka vastaavat opetuksen ulkopuolisesta opetustoiminnasta (yleensä koulut nimeävät opettajia, jotka vastaavat tietyistä alueista tai projekteista). Tältä osin on keskeistä mukauttaa festivaalin tarjonta koulujen tarpeisiin ja tarjota keinoja arvioida toimintaa niiden valmistumisen jälkeen.

On myös tärkeää säilyttää hyvät suhteet kouluihin koko vuoden ajan, ennen festivaalia ja sen jälkeen festivaalin. Tämä auttaa kehittämään osallistuvien koulujen ja festivaalin järjestäjien välistä luottamusta.

Maahanmuuttajien ja ulkomailla asuvien ottaminen mukaan kulttuuritapahtumiin

Esimerkkitapaus: Five Flavours Asian Film Festival, Varsova

Kulttuuri on yksi tärkeimmistä elementeistä onnistuneessa integraatiossa ja opetuksessa. Kulttuurielämään osallistuvien maahanmuuttajien on helpompi ymmärtää ympäristöään, kaupunkia ja sen asukkaita, sekä luoda sosiaalisia suhteita. Maahanmuuttajien osallistuminen kulttuuritoimintaan tuo heille suuria etuja, samoin kuin kaupungille, paikallisille yhteisöille ja kulttuurijärjestöille. Ihanteellinen tilanne edellyttää eri kulttuurien keskinäistä suhdetta, yhteyksien, suhteiden ja keskinäisten inspiraatioiden luomista.

Valitettavasti todellisen vuoropuhelun rakentaminen on haaste molemmille osapuolille. Sekä kulttuurijärjestöt että instituutiot eivät usein ole valmiita luomaan tarjontaa, jonka vastaanottajina ovat maahanmuuttajat, kun taas maahanmuuttajat eivät ole riittävän motivoituneita osallistuakseen kulttuuritapahtumiin.

Tietoisuus kulttuurilaitosten/järjestöjen roolista maahanmuuttajien kotouttamisessa ei ole yleistä. Kulttuurilaitokset ja -järjestöt eivät ole vielä kehittäneet tapoja murtaa esteitä ja ottaa maahanmuuttajia mukaan ilmaisiin, kaupungin rahoittamiin hankkeisiin ja toimintaan. Laitoksilta/järjestöiltä puuttuu suhteita maahanmuuttajiin ja kommunikaatiota heidän kanssaan, mikä johtaa tiedon puutteeseen heidän tarpeistaan ja kiinnostuksen kohteistaan sekä ongelmiin saada tietoa tarjouksesta.

Hyvin usein kulttuurilaitosten ohjelmatoiminta ”ei näe maahanmuuttajaa” vastaanottajanaan. Voidaan olettaa, että maahanmuuttajien kotouttaminen on uusi haaste ja tässä asiassa vallitsee laaja-alainen tietämättömyys:

- Tietämättömyys maahanmuuttajien ympäristöstä
- Tietämättömyys maahanmuuttajien tarpeista

- Maahanmuuttajien puutteellinen paikallisen kielen osaaminen, jolla suurin osa kulttuuritarjonnasta on saatavilla
- Isäntäyhteisön vajaa vieraiden kielten tuntemus, myös kulttuurihenkilöstön keskuudessa, mikä johtaa kommunikointivaikeuksiin, kulttuurien välisen osaamisen riittämättömään tasoon
- Vaikeus saada yhteys siirtolaisyhteisöön – tietämättömyys siitä, missä he ovat, missä heitä voi tavata, miten heille saa välitettyä tietoa
- Maahanmuuttajatyöläisten ajanpuute osallistua kulttuuriin: sunnuntaisin, kun heillä on vapaa-aikaa, laitokset/järjestöt eivät usein ole auki

Integraatiota tukevista toiminnoista ja ratkaisusta on pulaa. Maahanmuuttajat ovat hajallaan, ja tilastoja siitä, missä he asuvat ja missä käyvät, on vähän. Matalien palkkojen takia maahanmuuttajat asuvat usein syrjäisillä, laiminlyödyillä asuinalueilla, mikä ei edistä kotoutumista vaan johtaa maahanmuuttajayhteisöjen muodostumiseen. He viettivät aikaa pääasiassa ystäviensä – maanmiestensä ja muiden ulkomaalaisten – parissa. He eivät todennäköisesti osallistu kaupunginosien elämään – useimmiten heillä ei ole tietoa lähialueensa tapahtumista, eivätkä he ole tietoisia ilmaisesta kulttuurista, koulutus- ja urheilutarjonnasta. Yhteiskuntaan osallistumisen taloudellinen este on kiistaton – monet maahanmuuttajat, lähinnä taloudellisista syistä saapuneet, elävät säästeliäästi, koska he usein elättävät kotimaahansa jääneitä perheitä. Rahan kuluttaminen nautintoihin sekä pääosin julkisella alueella tapahtuva sosiaalisen elämän rakentaminen tuntuu turhalta.

Maahanmuuttajat itse ovat osoittaneet kolme tärkeintä estettä kulttuuriin osallistumiselle:

- Tiedonsaannin vaikeus, eli tietämättömyys kaupungissa tapahtuvasta kulttuuritoiminnasta. Laitosten/organisaatioiden tarjonta on suunnattu niille, jotka voivat tavoittaa tiedot aktiivisesti. Emme tunne maahanmuuttajien suosimia tiedonjakelukanavia, ja yleiset havainnot osoittavat, että nykyiset tiedotuskanavat eivät ole tehokkaita;
- Vieraantumisen, epävarmuuden siitä, ymmärtävätkö he tapahtumaa, tuntevatko olonsa siellä tervetulleiksi, kielikynnys;

- Taloudellinen kynnys – tietämättömyys tapahtumiin osallistumisen kuluista estää maahanmuuttajia ottamasta riskejä, minkä lisäksi he usein luopuvat kaikesta osallistumisesta maksulliseen kulttuuriin.

Kun ajattelemme siirtolaisten ottamista mukaan kulttuuritapahtumiin, meidän on otettava huomioon edellä kuvatut olosuhteet sekä maahanmuuttajien itsensä ilmaisemat perustarpeet:

- tarve luoda yhteisö,
- tarve oppia isäntäkulttuurista,
- tarve tehdä omaa kulttuuriaan näkyväksi,
- tarve osallistua kulttuurin luomiseen.

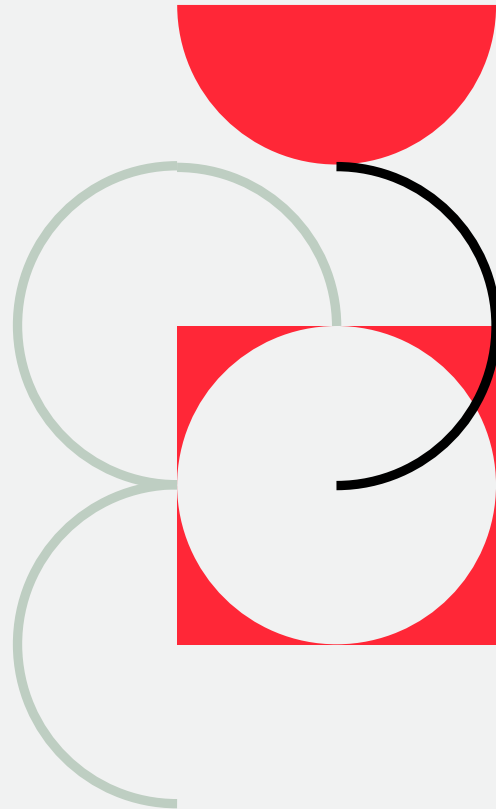
Maahanmuuttajat mukaan ottavissa ja heille suunnatuissa kulttuurihankkeissa tärkeitä ovat ihanteellisessa tapauksessa seuraavat tekijät:

- Henkilöstön koulutus ja kulttuurien välisen osaamisen kehittäminen, mikä tarkoittaa diversiteetin kunnioitukseen, tietämykseen ja integroitumiseen perustuvia taitoja (esim. syrjinnän vastaisissa ja kulttuurien välisen sensitiivisyyden työpajoja, valmius yhteistyöhön maahanmuuttajien kanssa toiminnoissa, jotka on suunnattu heille ja yhteisten kulttuurihankkeiden luomisessa).
- Mentoreiden/yhdyshenkilöiden/paikallisten johtajien verkoston luominen, eli sellaisten henkilöiden, jotka auttavat yhteistyössä yhteisön kanssa ja auttavat yhteisöä löytämään ja ilmaisemaan omat tarpeensa.
- Turvallisuuden tunteen luominen – reagoiminen kaikenlaisiin rasistisiin hyökkäyksiin, jotka kohdistuvat muiden kulttuurien, vakaumusten ja uskontojen edustajiin ilmoittamalla tällaisista tapauksista ja tuomitsemalla ne julkisesti.

Miten saavuttaa maahanmuuttajat aktiivisesti ja saada heidät osallistumaan kulttuuritoimintoihin? Miten saada heidät halukkaammiksi osallistumaan festivaaleille?

Suosituksia:

- Kaiken sisällön tekeminen helposti saatavilla olevaksi, erikielisten käännösten valmistelu, kontekstiin tutustuminen. Tiettyjen festivaalitapahtumien ja -ohjelmiston kohdentaminen tietyille vastaanottajaryhmille.
- Tietyille katsojaryhmille suunnattun tiedon valmistelu kyseisen maahanmuuttajaryhmän kielellä (lehtisissä, sosiaalisen median tapahtumasivuilla ja ryhmissä).
- Siirtolaisyhteisöjen, niiden paikallisten liikeyritysten, palveluskusten, ravintoloiden tiedottaminen painetulla tietomateriaalilla. Ilmaisten pääsylippujen tarjoaminen.
- Maahanmuuttajayhteisöjen paikallisten johtajien tuen saaminen, mistä on apua tiedon levityksessä.
- Tapahtumia koskevien tietojen jakaminen maahanmuuttajien ryhmissä sosiaalisen verkostoitumisen sivuilla.
- Yhteistyö maahanmuuttajia tukevien kansalaisjärjestöjen kanssa tarjoamalla heille tietoa tapahtumista ja ilmaisia pääsylippuja.
- Maahanmuuttajien Aasiaan liittyvien harrastusryhmien tavoittaminen.
- Yhteistyö englanninkielisten sivustojen ja paikallisista kulttuuritapahtumista tiedottavan median kanssa.
- Opiskelijayhteisöjen tavoittaminen – pääasiassa yksityisten yliopistojen opiskelijoiden, joita kutsutaan yhteistyöhön ja vapaaehtoistyöhön.
- Tilaisuuksien luominen ulkomaalaisille liikeyrityksille, Puolassa asuvien ulkomaalaisten johtamien yritysten kutsuminen festivaalille, suurlähetystöjen ja kaupakamarien pyytäminen toimintaan, niiden kutsuminen avajais- ja päätösgaaloihin, niiden pyytäminen järjestämään kutsut tapahtuman aikana.
- Kauppakojujen tarjoaminen (ilmaiseksi tai maksua vastaan) maahanmuuttajien johtamille pienyrityksille.
- Poikkeuksellisten maahanmuuttajien esittely tapahtuman foorumilla tai sosiaalisessa mediassa. Heidän kykynsä, erityislahjojensa ja toimintansa esittely paikallisessa kontekstissa. Maahanmuuttajaryhmien myönteisen kuvan edistäminen.
- Maahanmuuttajajulkisten (esim. vietnamilaisen Masterchef-voittajan) kutsuminen festivaalille.
- Maahanmuuttajille suunnattujen ja heidän avullaan toteutettujen tapahtumien järjestäminen, erityisesti sunnuntaisin, joita on monille heistä ainoa vapaapäivä.
- Vuoden ympäri järjestettävät integrointitoiminnot festivaalin ulkopuolella osittain maahanmuuttajien itsensä johdolla: opetus-, taide-, elokuva-, keittiötyöpajoja, toimintoja lastentarhoissa ja kouluissa.
- Maahanmuuttajien ottaminen mukaan festivaalille: keittiötyöpajat, keskustelut, kilpailut yms.

- Lapsille ilmaistapahtumia, joilla maahanmuuttajat toimivat ohjaajina. Sukupolvien välisiä tapahtumia, joissa perheet voivat toimia yhdessä; tämä on erityisen tärkeää maahanmuuttajaperheille, joissa lapsilla on mahdollisuus integroitua koulussa, mutta vanhemmat ovat usein sosiaalisten verkostojen ulkopuolella.
- Oheistapahtumien suunnittelu – maahanmuuttajaryhmille myönnetty mini-apurahat, joiden avulla he voivat toteuttaa projektejaan festivaalin aikana. Infrastruktuurin, teknisten tilojen sekä sisällöllisen ja organisatorisen tuen tarjoaminen heille.
- Maahanmuuttajayhteisön taiteilijoita tukevien ohjelmien (stipendiohjelmien, residenssien) aktiivinen hyödyntäminen osana festivaalin ohjelmaa.
- Maahanmuuttajien mukaan ottaminen festivaalin mainonnan, viestintäsuunnitelman ja ohjelman luomiseen. Suositus- ja ohjeluetelun kehittäminen yhdessä.
- Maahanmuuttajien mukaan ottaminen vapaaehtoistyöntekijöiksi. On syytä muistaa, että vapaaehtoiset maahan-

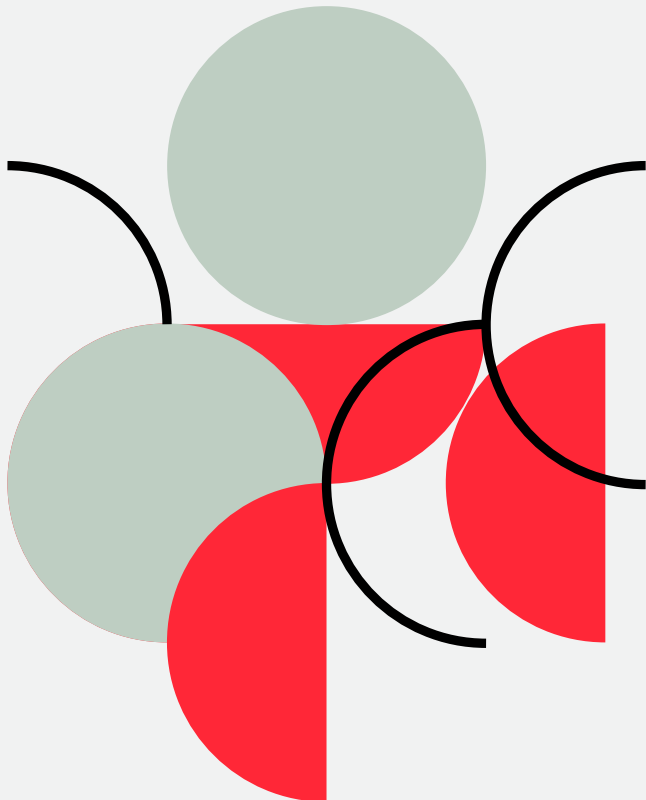
muuttajat eivät aina osaa paikallista kieltä riittävän hyvin voidakseen kommunikoida sujuvasti. Jos näin on, on mahdollista järjestää tällaiselle maahanmuuttajalle yhdyshenkilö, joka tarjoaa kielellistä tukea. Myös vapaaehtoisten maahanmuuttajien taloudelliset esteet kannattaa pitää mielessä: kaikilla ei ole varaa joukkoliikenteen lippuun, tyylikkäisiin vaatteisiin tai ateriaan. T-paidoista, lämpimästä ruoasta ja vapaaehtoisten matkalippujen rahoittamisesta on huolehdittava.

- Maahanmuuttajien näkökulman huomioiminen – kotouttamistoimenpiteiden toteuttaminen järjestösi kehitysstrategiassa.
- Maahanmuuttajien ammattitaitoa hyödyntävän ja kehittävän työharjoittelupaikan luominen järjestöön.

Arteria Art Foundation, Five Flavours Asian Film Festivalin järjestäjä, on alusta pitäen pyrkinyt ottamaan siirtolaisia mukaan projekteihinsa. Esittelemme alempana joitakin sen suorittamia toimenpiteitä vuosien varrelta:

Matka Aasiaan

Tämä ulkopelin, dokumenttiesityksen ja akustisen kävelyretken sekoitus esitykseen yhdistettynä tapahtui vuonna 2006. Osallistujat aloittivat ”matkansa Aasiaan” Powiślen rautatieasemalta, minkä jälkeen he ylittivät joen junalla ja nousivat ulos. Stadionin rautatieasemalla. Sieltä he kulkivat aiemmin jaetun kartan mukaan paikkoihin, joissa he osallistuivat erilaisiin, säätiön jäsenten yhteistyössä vietnamilaisen yhteisön kanssa järjestämiin tapahtumiin. Tapahtuma järjestettiin 10-vuotisstadionilla, joka on lähes 20 vuoden ajan ollut Euroopan ainutlaatuinen monikulttuurinen markkinapaikka ja Puolan suurin vietnamilaisten kokoontumispaikka.

Kulttuurilaboratorio

Kulttuurilaboratorio oli Arteria Art Foundationin kertaluontoinen tapahtuma, joka toteutettiin vuonna 2020. Hanke oli suunnattu Varsovassa asuville, kulttuuritapahtumien toteuttamisesta sekä sosiaalisesta ja taitteellisesta toiminnasta kiinnostuneille ulkomaalaisille. Projekti sisälsi nelipäiväisen koulutuksen – sarjan hyvien käytäntöjen esittelyjä, sosiaalisen toiminnan teorioita, luovaan toimintaan liittyvien ideoiden vaihtoa. Seuraava vaihe oli valittujen ehdotusten työstäminen ja omaperäisten hankkeiden valmistelu taiteilijoiden, kokeneiden koordinaattoreiden ja kulttuuritapahtumien tuottajien ohjauksessa. Se oli mahdollisuus yhteiseen luovaan työhön, luovaan toimintaan, tekniikoiden ja työkalujen vaihtoon sekä henkilökohtaisiin tarinoihin. Työpajatoiminnan tuloksena syntyi lyhytdokumenttimuotoja, Varsovan äänimaisemaa, mikrokeittotyöpaja laiskoille, musiikkivideo ja lyhytelokuva.

Vietnamlaisvähemmistön edustajien ottaminen mukaan festivaalin toimintaan

Festivaalin tapahtumat valmistellaan usein yhteistyössä vietnamlaista alkuperää olevien ihmisten omistamien ravintoloiden kanssa. Festivaalin avajais- ja päätösgaalojen sekä muiden erikoistapahtumien aikana ravintolat valmistavat perinteistä vietnamlaista ruokaa, mukaan lukien taidokkaita, hienostuneita ruokalajeja, jotka herättävät yleisön kiinnostusta ja kunnioitusta. Festivaalin vietnamlaiset ystävät toimivat usein kulttuurilähettiläinä, työpajojen opettajina tai medialle vietnamlaisesta keittiöstä, juhlista ja perinteistä kertovina puhemiehinä ja -naisina. Viime aikoina nämä esiintymiset ovat usein tapahtuneet lyhyen puheen tai mikrotyöpajojen muodossa, jotka on tallennettu ja jaettu verkossa.

The Taste of Pho

Five Flavours Asian Film Festival The Taste of Pho -elokuvan levittäjä; se kertoo Varsovassa asuvasta vietnamlaiskokista ja hänen 10-vuotiaasta tyttärestään, jolle on paljon helpompaa sopeutua uuteen todellisuuteen kuin hänen vanhemmalleen. Elokuvan ohjasi Mariko Bobik, japanilaissyntyinen Lodzin elokuvakoulun kasvatti, ja siinä esiintyi paljon vietnamlaisentyisiä näyttelijöitä. Koska elokuva herätti paljon mielenkiintoa Varsovan vietnamlaisyhteisössä, siitä järjestettiin erikoisnäytös, jossa oli erityisesti kyseistä näytöstä varten valmisteltu vietnamininkielinen tekstitys, jotta myös puolaa osaamattomat katsojat voisivat seurata sitä vaivatta. Näytös tapahtui vietnamlalaisten suosimassa kaupunginosassa ja tietoja siitä levitettiin myös vietnamin kielellä.

Epilogi

Tämän raportin tavoitteena on koota yhteen joukko aloitteita, joilla pyrimme edistämään syrjinnän vastaista toimintaa. Tällaisten käytäntöjen tarve kasvaa jatkuvasti, joten pidämme ehdotuksiamme lähtökohtana jatkoselvitykseen, jonka avulla voidaan löytää lisää keinoja etniseen taustaan tai kulttuuriin perustuvaa syrjintää toisintavan toiminnan rajoittamiseksi.

Raportissa esiteltyt käytännöt ovat laatineet aasialaista elokuvaa edistävät eurooppalaiset elokuvafestivaalit – Udinen Far East Film Festival, Helsinki Cine Aasia ja Rotterdamin ja Amsterdamin Camera Japan, Festival Five Flavors Asian Film Festivalin valvonnassa. Hankkeen aikana järjestäjät, ohjelmoijat ja festivaalikumppanit jakoivat havaintojaan, kokemuksiaan ja käytäntöjään syrjinnän vastaisen toiminnan alalla. Olemme liittäneet tähän raporttiin ne toimenpiteet, jotka ovat mielestämme kaikkein tehokkaimmat tai tärkeimmät päivittäisiin käytäntöihin sisällytettäväksi, pitäen mielessä, että luettelo ei ole tyhjentävä. Toivomme myös, että raportissa luetellut toimet lisäävät inklusiivisuutta elokuva- ja koulutustapahtumien suunnittelussa.

Tärkeä osa hanketta on tietoisuuden lisääminen suvaitsevaisuuden ja avoimuuden asenteiden tärkeydestä muita kuin eurooppalaisia kulttuureja kohtaan, eurosentrisen näkökulman ylittämien ja tiedon levittäminen globaaleista ja paikallisista prosesseista Aasian kontekstissa. Uskomme, että oikea tapa esittää elokuvataidetta niin elokuva- kuin koulutustilaisuuksissa voi olla tärkeä, voimakas väline näkökulmien laajentamiseen sekä avoimuuden ja suvaitsevaisuuden asenteiden rakentamiseen.

Tekstit:

Nancy Fornoville

Julkaisun ovat valmistelee

Anna Mamińska

Arteria Art Foundation, Five
Flavours Asian Film Festivalin
järjestäjä,

Eija Niskanen

Marco Villotta

www.piecsmakow.pl

Centro Espressioni Cinemato-
grafiche, Udine Far East Film Fest-
ivalin järjestäjä

Toimittajat:

www.fareastfilm.com

Anna Mamińska

Stichting Tamago, CAMERA
JAPAN -festivaalin järjestäjä

Łukasz Mańkowski

www.camerajapan.nl

Graafinen suunnittelu:

Elokuvien Aasia ry., Helsinki Cine
Aasia -elokuvafestivaalin
järjestäjä

Przemek Ostaszewski
www.multiversal.pl

www.helsinkicineaasia.fi

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Asian Cinema Education /
Festival as a Form of Education
-hanke toteutettiin vuosina
2018-2021 Euroopan unionin
Erasmus+ -ohjelman tuella.

Lisätietoja hankkeesta:

[www.piecsmakow.pl/
asiacinemaeducation](http://www.piecsmakow.pl/asiacinemaeducation)

Asian
Cinema
Education